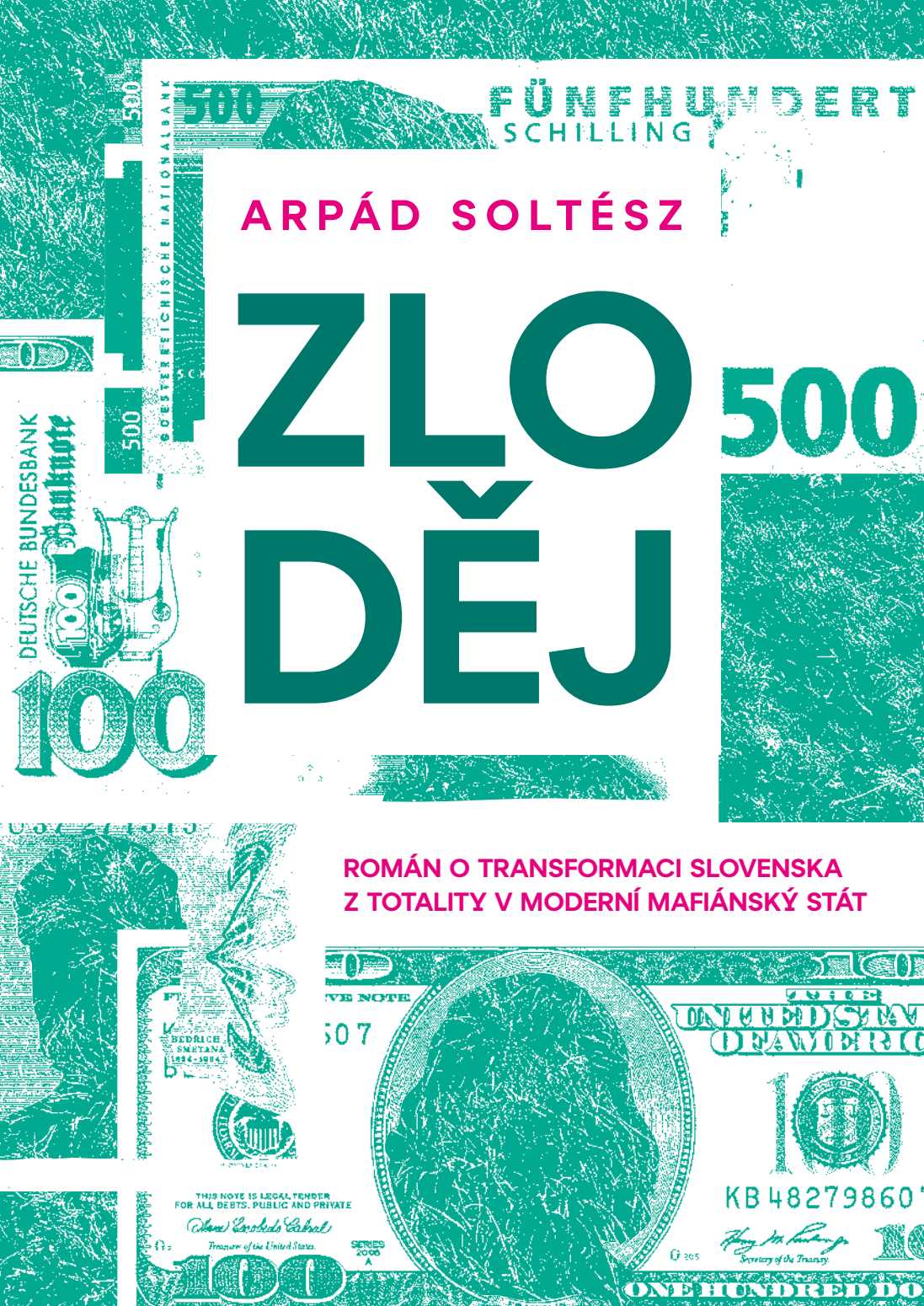

ARPÁD SOLTÉSZ

ZLO DĚJ

ROMÁN O TRANSFORMACI SLOVENSKA
Z TOTALITY V MODERNÍ MAFIÁNSKÝ STÁT

THIS NOTE IS LEGAL TENDER
FOR ALL DEBTS, PUBLIC AND PRIVATE

Benjamin Franklin
Treasurer of the United States

SERIES
2005
A

Q 205

Henry M. Paulson Jr.
Secretary of the Treasury

ONE HUNDRED DOLLARS

Copyright © Árpád Soltész, 2021
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025
Translation © Miroslav Zelinský, 2025

ISBN 978-80-271-5799-0

ZLODĚJ

ARPÁD
SOLTÉSZ

Arpád Soltész

Zloděj

Překlad Miroslav Zelinský

Odpovědná redaktorka Tereza Kuglerová

Korektura a revize překladu Hana Lundiaková

Úryvek z básně Spleen Paula Verlaina uvádíme v překladu Gustava Francla,
úryvek z básně Albatros Charlese Baudelaira v překladu Svatopluka Kadlece.

Sazba a úprava obálky Petr Bernát

Grafický návrh obálky Peter Nosál

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou Cosmopolis

U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 10 180. publikaci

První vydání, Praha 2025

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy:

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

ISBN 978-80-271-8128-5 (ePub)

ISBN 978-80-271-8127-8 (pdf)

ISBN 978-80-271-5799-0 (print)

Vladovi a Janovi,
Mikimu a Ivanovi,
Robovi a Robovi

Kniha, kterou držíte v rukou, je román. Fikce.
Autor si bohapustě vymýšlí, je to jeho práce. Jeho
výmysly jsou inspirované mnoha skutečnými
událostmi a lidmi, románové postavy jsou
však zcela vymyšlené. Pokud se v některé
přece jen poznáváte, chyba je ve vaší minulosti
a v charakteru. Pokud jste se dopustili stejných
svinstev jako antihrdinové tohoto příběhu, nikde to
neříkejte nahlas. Jsou už dávno promlčené,
ale ve slušné společnosti by to pořád byla ostuda.

BACHAŘ

Markova kancelář je luxusní. Masivní stůl z nějakého exotického dřeva, pracovní židle, křesla a pohovka potažená krémovou kůží. Na policích jsou barevně sladěné knihy v kožených vazbách, koupené na metry, na podlaze koberec s perským vzorem. Pravý perský, s certifikátem. Na stěnách dva obrazy: Benka a Fulla. Originály, samozřejmě. Netušil bych to, ale Marek se nezapomněl pochlubit.

Marek měl vždycky vkus. A peníze. A spoustu zbytečných řečí. Chyběly mu koule a páteř. Ráno mu bude chybět ještě pár drobností, pomyslím si zlomyslně, jenže necítím očekávané uspokojení.

Cítím jen, že mi někdo vrazil obě ruce do podbřišku a mačká mi střeva. Jako po hranolkách s tatarkou z Kamion bistra na náměstí Osvoboditelů.

„Prosím tě, snaž se neumazat si prádlo,“ zavrčí na mě tiše Rudo. Pohybuje se v Markově podniku sebejistě, jako by mu to tu patřilo. „Normálně si odskoč, záchody jsou na chodbě. Nebo si klidně sundej kalhoty a udělej to v křesle. Ale pak začni balit počítač, já se podívám vedle, co by tady ještě stálo za to vzít,“ poroučí mi.

Několikrát se zhluboka nadechnu. Na tom nezáleží, horší už to nebude, Rudo je profesionál, ví, co dělá. Doufám, že to ví. Už ho párkrát chytili. Nikdy ne přímo při práci, ale i tak.

Když si starý recidivista před hodinou pečlivě prohlížel vchodové dveře malé, ale bohaté obchodní firmy, na kterou jsem ho upozornil, čekal jsem, že vytáhne nějaký šperhák, aby odemkl bezpečnostní zámek. Jen o kousek ustoupil, zašklebil se na mě a pořádně je nakopl. Zámek byl pevný, držel, ale dřevo kolem něj povolilo, jako by to byl jenom karton. Rudo na to nevypadá, je vysoký, ale vychrtlý. Trochu hranatý. Silné kosti zabalené do ještě silnější kůže. A šlach. Staré, ztuhlé šlachy, které mu dodávají lidskou sílu. Rudo je zvíře. Dravec.

Byl jsem si jistý, že v nočním tichu je ten hluk slyšet až na fízlárnu. Nemohla být dál než tři sta metrů vzdušnou čarou. Když jsem se nepodělal v tu chvíli, tak teď už to určitě nehrozí.

„Pojď,“ chytil mě Rudo za rameno a vedl mě volným krokem po dobře osvětlené ulici. Úplně mě tím vyvedl z míry.

„Cože? Nejdeme dovnitř?“

Nechápal jsem, proč rozbíjí dveře, když se nechystáme krást, ale ulevilo se mi. Najednou jsem si uvědomil, že to nechci. Tohle není nic pro mě. Kvůli tomuhle jsem pět let nestudoval.

„O kousek výš, na druhé straně ulice, je příhodná brána,“ ukázal Rudo prstem. Byla trochu pootevřená, za ní jenom tma. „Chvilí tam počkáme. Když nikdo nepřijde, půjdeme dovnitř.“

U temného vchodu jsem dostal první lekci z teorie vloupaček. „Čím propracovanější plán vymyslíš, tím složitější logistiku máš a tím více faktorů může fatálně selhat,“ vysvětloval Rudo svým typickým kultivovaným způsobem. Vypadal jako zabiják, který strávil polovinu života v Ilavě a Leopoldově, ale mluvil jako profesor na penzi.

„Není to žádná věda, ale práce pro trpělivé a rozvážné lidi. Musíš minimalizovat rizika. Vyrazíš dveře, na tom není co pokazit.“

Pokud se na to necítíš, můžeš si vzít ocelové páčidlo, ale lepší je nemít u sebe nic, co vypadá podezřele. Když narazíš na speciální dveře a zjistíš, že by ti to trvalo dlouho, pěkně odejdeš a zítra si najdeš nějaké jiné. Když je vylomíš, stáhneš se někam, kde tě nebude vidět, kde ale ty uvidíš na vchod. Počkáš alespoň hodinu, raději dvě. Někdo tě mohl slyšet a mohl zavolat orgánům. Někdo mohl být uvnitř a zavolat orgánům. Nebo tam můžou mít tichý alarm napojený na centrální pult u orgánů. Orgáni nikdy nespěchají, musíš jim dát čas. Když se objeví, nebo kdokoli jiný, okamžitě oblast opustíš a zítra vyrazíš dveře někde jinde. Když se nikdo neukáže, vejdeš do objektu a vezmeš z něj všechno, co dokážeš výhodně prodat.“

Polovinu svého dospělého života proseděl Rudo v Ilavě a v Leopoldově. Většinu toho času strávil čtením. Když byl na svobodě, kradl a balil studentky.

K poctivému, staromódnímu zlodějskému řemeslu jsem se dostal obvyklým způsobem. V base. Strávil jsem v ní skoro dva roky. Tam jsem se seznámil s Rudou, ale trvalo další rok, než pustili i jeho. Pravidelně jsem mu posílal balíky, hlavně tabák a čaj, tvrdé měny vězeňské ekonomiky. Občas jsem přibalil i časopisy. Asi dvakrát i dopis. Odpověď jsem nečekal a nikdy žádná nepřišla. Rudo hodně četl, ale na psaní nebyl. Ne že by měl s psaním problém, že by byl dysgrafik nebo tak něco. Jednoduše nebylo o čem. Co se už tak dá napsat z lochu? O ostatních muklech? Nikdy jsem mezi nimi žádné kamarády neměl, tedy kromě Rudy. Tam beztak žádná přátelství neexistují. O vězeňském životě vím vlastně hovno, nikdy jsem se o něj vážně nezajímal. V mém životě to byla jenom krátká, bezvýznamná zastávka. Aspoň jsem si to tehdy myslel. Jenže basa změní každého. Málokoho k lepšímu.

Věděl jsem, kdy Rudu pustí. Seděl na Floriánské, pár minut pěšky od mé práce. Byl jsem v pokušení na něj počkat, vzít ho

někam na dobré jídlo a pár skleniček, ale nakonec jsem to nestihl. Nedostal jsem se z práce. Měl jsem tehdy slušnou práci, ale úplně cvoklého šéfa.

„Pohyb, pohyb, pane inženýre,“ řval na mě vedoucí tónem, ze kterého bylo jasné, co si myslí o mém titulu. Jako by očekával, že si naložím kotel na záda a budu s ním obcházet domy zbohatlíků, jestli ho nekoupí. „Tady si nebudete válet koule jako v base, za to vás neplatím,“ vychutnával si mě.

Se stoickým klidem jsem zvedl sluchátko a začal zpaměti vytáčet číslo. Za čtyři měsíce jsem prodal víc kotlů než ten starý ťulpas za dva roky, ale nestačilo to. Objektivně to nestačilo. Blaváci v centrále tlačili na šéfa, šli mu po krku, protože kotle pro domácnosti byly tak akorát na kávu. Doplňkový sortiment. Zajímavé byly velké průmyslové komplexy, ke kterým se bývalý politruk nedokázal přiblížit na dostřel ani přes své staré estébácké kontakty. Francouzský konkurent nám právě vyfoukl zakázku desetiletí, velkou dodávku pro Fabriku. V tom okamžiku se začalo hovno řídit volným pádem a pode mnou už nebyl nikdo. Tak jsem ty sračky trpělivě polykal, ale strávit jsem je nedokázal. Ukládaly se ve mně, vrstva po vrstvě, a už mi pomalu stoupaly do krku.

Aďo Šípoš mi to kupodivu zvedl už po nějakém desátém zazvonění.

„Libore, kurva, proč nevoláš přes sekretářku? Víš, kolik mě stojí, když mi voláš na eurotel?“

„Ještě se nestalo, že by mě k tobě přepojila. Furt něco máš.“

„No, protože furt něco mám. I teď něco mám.“

No jasně, pan prezident. Nejdůležitější syn z povolání ve městě. Jeho otec privatizoval Fabriku, ale potom šel Starému dělat ministra, tak aspoň formálně musel nechat firmu juniorovi. Znal jeho schopnosti, o důležitých věcech rozhodoval sám, ale

drobnosti neřešil. Aďo seděl v kanceláři prezidenta společnosti, měl limuzínu se šoférem a osobní asistentky na všechno – jednu na vaření kávy, jinou na práci, další na osobní služby. Telefony zvedala ta, co byla na práci. Stará dračice, ohyzdná, nepříjemná, výkonná, efektivní. Do roztrhání loajální, k Aďovu fotrovi. Hovory zvenku zásadně nepřepojovala. Kdo byl důležitý, měl číslo na Aďův eurotel. Kdo nebyl důležitý, neměl co otravovat. Čím méně lidí se mu dovolalo, tím méně průserů ten fracek nadělal. Kdyby mohla, asi by mu zabavila i ten eurotel. Neměl jsem jí to za zlé. Já bych ho na jejím místě zamkl v kanceláři s lahví koňaku, několika lajnami koksu a osobní asistentkou, ať se chlapec zabaví a nevymýšlí hlouposti se svými pochybnými kamarády.

„I já pro tebe něco mám,“ nenechal jsem se vyvést z míry. „Kšeft. Není to nejlepší kšeft tvého života, ale mně by zachránil prdel.“

„Tak doraz večer do Lolity, zamícháme kafe.“

Nebyl jsem nadšený, Lolita je bordel. Kdyby se Karla dozvěděla, že jsem tam seděl s Aďou a ostatními spolužáky, nikdy bych jí nevysvětlil, že to bylo obchodní jednání. Věděl jsem však, že mě Aďo nenechá ve štychu. Trochu mu v poslední době hrabe z vlastní důležitosti, ale o kamarády se postará vždycky. A na rovinu – komu by na jeho místě nehráblo?

Když jsem večer dorazil do Lolity, vyhazovač bez vlasů a krku jen letmo přejel pohledem po mém obleku z Kmartu a postavil se mi do cesty.

„Promiňte, pane, ale my jsme soukromý klub, ne noční bar,“ oznámil mi překvapivě zdvořilým tónem.

„Jdu za Aďou. Za panem Šípošem,“ upřesnil jsem.

Ještě jednou si mě přeměřil, spíš znechuceně než nedůvěřivě, ale ustoupil, dokonce mi podržel dveře. Aďovo jméno vždy otevíralo dveře.

V Lolitě bylo všechno červené. Červené koberce, červená křesla, červené pohovky, červené tapety, červené stoly. Jen tyč uprostřed červeného kruhového pódia byla chromovaná. Někomu se podařilo poskládat interiér tak, že žádná z červených věcí neměla stejný odstín. Nebo tu jen byly různě dlouho, takže se do nich zažraly různé vrstvy špíny. Ani červené světlo to nedokázalo zakrýt.

Ať jsem nikde neviděl, ale u jednoho ze stolů, mezi dvěma prostitutkami, které vypadaly sotva na osmnáct, seděl Malý Ďuri. Malý, šlachovitý, s opičí tváří a úplně nakrátko ostříhanými hustými černými vlasy, které navzdory tomu dokázaly působit střapatě. Kdekdo ho na první pohled považoval za blbce. Ďuri si při obchodech dával záležet, aby tento první dojem významně umocnil. Nejedna člověk si na něm vylámal zuby. Ve skutečnosti byl Ďuri z nás tří nejbystřejší. Byl jsem si toho plně vědom, ještě když jsme spolu chodili na gympl. Ať se už tehdy cítil jako vůdce, ale ve skutečnosti nás vedl pokaždé tam, kam mu Malý Ďuri ukázal. Mně to bylo jedno, Ďuri vždycky ukazoval správným směrem.

„Čau,“ pozdravil jsem ho. „Ať?“

„Na pokoji,“ konstatoval. „Sedni si a dej si něco, určitě to potrvá. Vzal si s sebou tři holky a koks. Ale říkal, že přijdeš, že máš pro nás nějaký byznys.“

Pozorně jsem si prohlížel volné křeslo, ať aspoň přibližně vím, do čeho položím zadek, ale nebyla šance poznat, od čeho je který flek. Řekl jsem si, že možná lepší nevědět, a sedl jsem si. Na chvíli jsem se zamyslel, jak Ďurimu tu hloupost nejlépe prodat, ale pak jsem se rozhodl, že budu mluvit úplně na rovinu. Na to, abych odrbával Ďuriho, jsem neměl ani žaludek, ani hlavu.

„Pro vás s Aťem je to na hovno byznys, na kterém proděláte. Ale když ho neudělám, skončil jsem, zůstanu bez práce. A Karla je už zase v tom.“

„Gratuluju.“

„Díkes, ale ani tohle jsme neplánovali.“

„Ty vole, jak někomu můžou ujet nohy dvakrát, a ještě s vlastní manželkou?“

„Fakt chceš detaily? Nevíš, jak se dělají děti? Tady slečny ti to určitě rády ukážou,“ pokrčil jsem rameny. Jedna z holek se zasmála a sáhla mu do rozkroku.

„Klid, holka,“ chytil jí Ďuri ruku a odsunul ji. „Běžte si dát něco na mě, děvčata, já tu zatím s kamarádem pořeším byznys, dobře? A ty se vyser na ty debily, co pro ně makáš, a pojď dělat pro Aďa,“ obrátil se ke mně. Nebyla to první nabídka, lákali mě s Aďem vždycky, když jsme se setkali.

„Ne. Už jsem ti to vysvětloval stokrát. Aďo je můj kamarád a já chci, aby to tak i zůstalo. Když mi bude šéfovat, celé se to posere.“

„Ty seš úplnej magor, Libore. Co se může posrat? Ve Fabrice je tolik prachů, že je nestíháme obracet vidlema, aby nám nehnily. Nemusíš dělat ani hovno a budeš v balíku. Co je třeba zařídit nebo vyřídit, zařídím a vyřídím já. Aďo od tebe bude nanejvýš chtít, aby sis s ním dal lajnu a koňak. Asistentku si klátí sám.“

„No právě. Cítil bych se jak příživník.“

„Hrdej žebrák, kurva, už od školy. I proto tě máme rádi, ale i tak seš úplnej kretén, ty kreténe. No dobře, tak co je to za slavený byznys, co ti má zachránit podporu v zaměstnanosti?“

„Kupujete teď od Francouzů kotelnu.“

„Jo, už ji musíme vyměnit.“

„No, tak já mám pro vás horší, ale dražší. Od Němců. A když ji nekoupíte, tak mě nejpozději na konci měsíce kopnou do prdele.“

„Já jsem ten deal neřešil, je to hloupost za pár drobných, na takový máme lidi. Ale Aďo to ještě určitě nepodepisoval, naši to jenom dohodli.“

„Tak pak jim může Aďo říct, že se špatně dohodli, ne?“

„Jasně, není problém. Jenže naši určitě měli slíbenou provizi. Budou to jen nějaký drobný, možná sto dvě stě táců. Ale maj na to nárok, chápeš. Svý vlastní neodrbáváme. Koupíme to od tebe, když to potřebuješ, to nepochybuj, že to pro tebe Ado udělá, ale oni musí dostat svoje, a to jim už on ze svého fakt dávat nebude.“

„Jasně, všude to tak chodí, na tohle máme i my fond.“

Když se Ado vrátil, vůbec ho nezajímalo, na čem jsme se s Ďurim dohodli. Jen chtěl vědět, jestli jsme se dohodli. Chtěl pít a bavit se s námi o fotbale, ne ztrácet čas blbostmi. Nezůstal jsem dlouho.

„Aspoň si vem nějakou holku na pokoj,“ zdržoval Ado. „Na můj účet. Vyber si nějakou nebo radši rovnou dvě. Vždyť když je teď tvoje stará zase v tom, tak si asi doma moc neužiješ, ne?“

Nemyslel to zle. Ado nikdy nezajímaly ženy jako takové. Zajímalo ho jen sex.

„No právě. Je sama s malým a zvládá toho pořád míň. Jestli nechci, aby bylo úplné peklo, musím jít.“

Vysmáli se mi, ale nechali mě odejít.

Karla měla kruhy pod očima a mlela z posledního, ale Robko už spal a ona na mě čekala.

„Ahoj, lásko, dlouhý den?“

Vstala z gauče a objala mě.

„Dlouhý, ale aspoň ne marný.“

„Běž do sprchy, zatím ti ohřeju večeři. Pověš mi to u jídla.“

Adovi ani Ďurimu jsem to neříkal, navzdory bych u nich skončil, ale mám úžasnou ženu. Radši ať si myslí, že jsem pod pantoflem. Nechápu, kde při tom všem praní, žehlení, kojení, přebalování, nakupování, uklízení a ježdění s kočárkem Karla ještě stíhá vařit a být milá. Čím bylo hůř, tím byla lepší. Čím víc toho na ni naložili, tím měla víc energie. Zapnula turbo a fungovala rychleji.

Večeři jsem si poctivě odpracoval v manželské posteli. Když otěhotněla, nikdy neměla dost.

Ráno jsem zaspal. Řekl jsem si, že nebudu panikařit. Nesu starému Terezkovi kšeft jeho života, nic se nestane, když přijdu o půl hodiny později.

„Nevím, jak jste to měli ve vězení, pane inženýre, ale u nás začínáme ráno v osm,“ přivítal mě místo pozdravu. „Když nedokážete chodit včas, nemusíte chodit vůbec.“

„Tak to bude průser, protože to asi zůstane Fabrika bez kotle,“ utrousil jsem ledabyly. „Francouzi jim asi jen tak neodpustí, že je poslali na poslední chvíli do háje, a já jim ho už asi taky neprodám.“

Otočil jsem se, jakože odcházím. Ani kliku jsem nestihl chytit.

„Frajte! Stůjte! Co to melete?“

Žlupasovi pořád nedošlo, že by to mohl zkusit i hezky.

„O čem bych mluvil. Poručili jste mi prodat kotelnu Fabrice, tak jsem zavolał Adriánovi Šípošovi a prodal jsem mu ji. Ale chápu, že lemply, co nedokážou ani přijít včas do práce, tu nepotřebujete. Tak se tu mějte dobře, výpověď mi pošlete poštou.“

„Co vy máte se Šípošem!“

„Myslíte kromě té kotelny?“

„Jak jste se k němu dostal!“

Terezka se nikdy neptal, štěkal rozkazy, na které očekával odpovědi.

„Chodil jsem s ním na gympl. A na vysokou. A na fotbal. A na pivo a za kurvama. A co je vám do toho? Právě jste mě vyhodil, ne?“

Terezka trochu zbledl. Na tohle nebyl zvyklý. Býval jsem slušný kluk. Nebo mu jen došlo, že si to definitivně rozházel s Aďovým kamarádem. Lidi v tomhle městě už skončili i za menší přešlapy.

„Co máte za problém, Frajte? Jen jsem vám normálně řekl, že máte chodit do práce včas.“

Znělo to smířlivě. Na Terezkovy poměry skoro přátelsky.

„Sedněte si a řekněte mi, jak je to s tou kotelnou. Milko! Co je s tou kávou?! Udělejte jednu i panu Frajtovi, ale rychle,“ zařval na sekretářku, utýrané stvoření s maturitou z obchodní akademie, křivýma nohama, uhrovitou pletí a inteligencí nadprůměrně bystré andulky. Starý ťulpas dělal zle všem, slušný byl jen k lidem, kteří mohli dělat zle jemu. Typická guma, věděl, před kým se má posrat a na koho se může vysrat. Všichni ho měli na háku, jenom Milka to prožívala. Byla do něj zamilovaná, trubka. Do ní nebyl zamilovaný nikdo, takže jsme se tomu smáli všichni včetně Terezky.

Zatímco jsme čekali na kávu, trápil se ťulpas, což byla o dvě třídy lepší zábava. Viděl jsem na tom zoufalém pokusu jeho matky porodit génia, jak se pokouší přemýšlet. Bylo to dojemné, asi jako kdyby se Aďo Šípoš pokoušel zaběhnout košický maraton. Odpadl by už na prvním kilometru. Zíral na mě těma svýma rybíma očima a nechápal, jak mě mohl takhle podcenit.

Dal jsem si do kávy dvě smetany, rituálně si ji zamíchal a vysvětlil mu, jak jsme Aďovi prodali kotelnu.

Jakože my s ťulpasem. Naschvál jsem použil množné číslo, akutně potřeboval pohladit ego. Nechtěl jsem, aby mi nakonec celou transakci pokazil, Terezka fakt dokázal být až sebevražděně stupidní.

„Trochu jsem ještě navýšil cenu, věděl jsem, že Aďovi to bude jedno, pro něj to není obchod, ale kamarádská výpomoc. Ale musíme dát jeho lidem malou domů,“ přešel jsem k nejchoulostivějšímu bodu nepsané části smlouvy.

„Kolik?“

„Jen to, co měli slíbené od Francouzů.“

„Kolik?“

„Sto padesát tisíc.“

„Zasraní žabožrouti, jasně, že neumíme udělat žádný normální obchod, když všude takhle podplácují.“

„Je to normální provize, při tomto objemu spíš symbolická.“

„Vám se zdá, že sto padesát tisíc korun je málo peněz, Frajte?“

„Při té výplatě, kterou mi dáváte? Je to hromada peněz. Ale při tom, co vyděláme na té dodávce, je to maličkost. Ale mně je to jedno. Řekněte, že do toho nejdete, a já zavolám Adřovi, ať se na to vykašle. Řekne Francouzům, že to bylo nedorozumění.“

„Dobře, dobře, mě nemusíte poučovat, jak to chodí v byznysu. Začněte připravovat podklady, já pojedu do Bratislavy a osobně budu informovat vedení.“

Bylo mi jasné, že když se tam bude vytahovat, jak vyfoukl kšeft Francouzům, nebude používat množné číslo, a bylo mi to úplně jedno. Nešel jsem po jeho židli, jen jsem chtěl mít klid.

Malý Ďuri byl úplně klidný.

„Podívej, Adřo to řešit nebude, na to má mě. Takže já to řešit musím.“

Zavolal si mě na kobereček, protože jeho obchodníci stále nedostali svou provizi.

„Smlouva byla podepsaná, záloha vyplacená,“ připomněl mi, úplně zbytečně. „Už před měsícem. Hoši jsou už trochu nervózní a velmi netrpěliví.“

„Ďuri, já jsem s nimi nejednal, smlouvu jsem nepodepisoval, všechno s nimi řešil osobně Terezka. Myslel jsem si, že to už dávno kešsem vyřešil.“

„Nevyřešil.“

Chvilí jsem si jen tak nadával. Ďuri trpělivě čekal, až mě přejde amok.

„Podívej, Libore, vím, že to není tvoje vina, ale musíš to s tím debilem vyřešit. Hoši se s ním o provizi vůbec nebavili, tus garantoval ty Aďovi, čili je to na tobě. Visíš jim sto padesát litrů.“

„Kde mám vzít sto padesát litrů? Když počkají do výplaty, dám jim první splátku a za nějakých osm devět roků dostanou všechno.“

Ano, byl jsem ironický.

„Vidím to na dýl. Zapomněls na úroky z prodlení.“

Řuri uměl být vždycky ironičtější.

„Ty vole, co mám dělat? Mně jebne.“

„Jebnutej seš už dost i bez toho. Já sem tě varoval, že je tvůj šéf hajzl. Jdi za ním a normálně z něj ty prachy vyklepej. Kdybys na to neměl žaludek, můžu ti zařídit schůzku s Bandim Farkašem, on je z něj dostane, zaručeně, ale pak budeš mít dluh u něj.“

Ne, tohle nebyla ironie a bylo to mnohem vážnější než jen vážné. Bandi je mafie. Ne nějaký mafián, je to košický boss. S Bandim nechcete mít nic společného. Věděl jsem, že Aďo s ním někdy míchá kafe. Jenže Aďo si to mohl dovolit. Jeho fotr byl ministr. Starý jezdil na víkendy do jejich vily ve Španělsku a nějaké procento z každé koruny, kterou vytáhli z Fabriky, šlo přímo do pokladny Hnutí.

Aďo byl nedotknutelný. Když se s Bandim zapletl někdo jako já, byl sakra rád, když skončil jenom v base.

„Pořeším to.“

„Dobře,“ přikývl Řuri. „Pojď, mám tu celkem pitelnej koňak. Budeš ho potřebovat, na kuráž.“

Koňak byl opravdu pitelný, za takové čtyři měsíce bych možná vydělal i na celou láhev. Vychlemtal jsem z něj za dva platy a vrátil se do práce. Šel jsem rovnou za starým ťulpasem.

„Dobrý, šéfe. Jdu z Fabriky, od Juraje Lefkoviče. Říká, že jste pořád nezaplátil.“

„Pane inženýre, vy jste opilý? My jsme dodavatel. Oni platí nám. Ale záloha už naskočila na účet, můžete pana Lefkoviče ujistit, že všechno je v naprostém pořádku.“

„Mluvím o té provizi.“

„Provizi? Aha, promiňte, zapomněl jsem vám to říct. Jasně, že máte nárok na odměnu. Přidal jsem vám mimořádnou prémii, tisíc dvě stě korun. Přijde vám s výplatou.“

Náramně se bavil na můj účet. Asi dvě vteřiny. Pak mi ruplo v bedně. Dočista. První schytl do zubů a rovnou spadl, zmrdl. Pak už jsem ho jen kopal, dokud mě od něj neodtrhli. Něco přitom nakoupili i kolegové, nejvíc Milka. Vrhla se mezi nás, trubka. Vůbec jsem si jí nevšiml.

Karla mě uložila, na nic se neptala. Myslela si, že jsem jenom ožralý. Nestávalo se mi to často, nedělala z toho vědu. Probral jsem se ráno ve tři. Bolela mě hlava, a ne jenom z chlastu. Osprchoval jsem se, hladce se oholil, vytáhl ze skříně svůj nejlepší oblek, napsal Karle vzkaz, že jsem musel odcestovat do centrály, zavolal jsem si taxík a nechal se odvézt na nádraží. Koupil jsem si lístek, do prvního ranního vlaku zbývala ještě dobrá hodina.

Stál jsem před nádražím, zapaloval si jednu cigaretu od druhé a pozoroval bezdomovce, kteří žebrali na kávu z automatu. Dupal jsem, jak mezi ně zapadnu, když to neskončí dobře.

Do Bratislavy jsem dorazil před obědem. Vylovil jsem z kapsy korunovou minci a z nejbližší budky zavolal na sekretariát jednatele, že jsem tu a potřebuji s ním naléhavě mluvit, v neodkladné záležitosti, osobně.

„Už jsme se vás pokoušeli sehnat doma, vaše manželka řekla, že jste na cestě sem,“ zaskočila mě sekretářka. „Šéf vás očekává.“

No nazdar. Ťulpas mu už stihl zavolat a nakrmit ho vlastní verzí. Ale aspoň jsem měl jistotu, že jsem ho neumlátil. Vůbec

jsem si nepamatoval, jak jsem se vlastně dostal z práce domů ani v jakém stavu jsem ho nechal.

Jednatel byl zdvořilý a odměřený, což bylo normální. Nenormální bylo, že ho nějaký sedlák z východu vůbec otravuje.

„Prosím, posadte se,“ zavedl mě ze svého sekretariátu do zasedací místnosti. „Poslouchám vás, pane Frajte.“

Řekl jsem mu všechno. Jak nás ťulpas všechny buzeroval, jak se to zhoršilo, když mu Francouzi vyfoukli zakázku pro Fabriku, jak jsem mu ji zachránil i jak nezaplatil slíbenou provizi. Chlap soustředěně poslouchal, nepřerušoval mě, měl úplně kamenný obličej.

„Nakonec mi ruply nervy. Moc mě to mrzí, ale neudržel jsem se a jednu jsem mu vrazil. Za to se omlouvám, je mi to fakt líto.“

„To byste se asi měl omluvit panu Terezkovi, ne mně.“

„Jistě, to samozřejmě udělám.“

„Výborně.“ Jednatel zvedl sluchátko a stiskl na telefonu tři čísla. „Pošlete mi sem, prosím, pana Terezku,“ řekl a položil. Trochu jsem ztuhl. Ťulpas nikomu nevolal, sedl do auta a předběhl mě.

Ještě víc mě překvapilo, že přišel do zasedací místnosti s Milkou. Trochu kulhala na levou nohu.

„Pan Frajt přišel se zajímavou verzí, proč vás napadl,“ obrátil se k nim jednatel. „Zmiňoval něco o nevyplacené provizi.“

„Ano, to sedí,“ přikývl ťulpas.

Spadla mi čelist. To bylo poprvé, co pár po hubě někomu tak rychle pomohlo najít svědomí a čest.

„Konfrontoval jsem ho proto a on mě napadl.“

Čelist mi klesla ještě hlouběji.

„Nerozumím, vy jste mě...“

„Pan Frajt tvrdí, že jste provizi měli zaplatit vy, ale naši partneři ve Fabrice ji nikdy nedostali,“ přerušil mě jednatel.

„Dohodnutých dvě stě tisíc korun jsem dal panu Frajtovi osobně do ruky, aby je odnesl těm, se kterými se na ní dohodl,“ řekl ěulpas pevným hlasem a upřeně se mi přitom díval do očí. „Slečna Guzmická byla u toho, může to dosvědčit,“ obrátil hlavu k jednateři. V hlase měl jen zklamání a nefalšovaný smutek. Možná byl na hovno obchodník, ale lhal jako profesionál. Milka horlivě přikyvovala, na mě ani nepohlédla.

Nezmohl jsem se na slovo, dočista jsem zpanikařil.

„Nevím, v co jste doufal, pane Frajte,“ promluvil jednatel ledovým tónem. „V naší společnosti jste samozřejmě skončil, to vám asi nemusím říkat. Jelikož se jedná o mimoúčetní operaci, oficiálně od vás těch dvě stě tisíc korun vymáhat nemůžeme, ale máte týden na to, abyste je zaplatil našim partnerům. V opačném případě je od vás budeme vymáhat mimosoudní cestou. Doufám, že si rozumíme.“

„Bylo to jenom sto padesát...“ vykoktal jsem ten nejnesmyslnější fakt, jaký jsem mohl. Vyznělo to jako přiznání.

„Děkuji, pane Frajte, můžete odejít,“ skočil mi znovu do řeči. „Pokud jste si nechal na pracovišti nějaké osobní věci, dáme je zabalit a pošleme vám je domů. Víme, kde bydlíte. A pozdravujte vaši paní, přeji vám, aby se vám narodilo zdravé děťátko. Na shledanou.“

Když jsem večer v Košicích vystoupil z vlaku, nevěděl jsem, kam jít. Domů jsem nemohl. Nevěděl jsem, jak se podívám Karle do očí. Nemohl jsem jít ani za Aďem, dokud nějak neurovnám ten malér s provizí. Pro nedostatek lepších nápadů jsem se vydal do Kýblu. Byl jen pár kroků od nádraží, v zastrčené uličce u parku, v suterénu ošuntělého domu s počmáranými zdmi.

Když jsme sem chodili jako děti, protože jediný doklad, který od nás vyžadovali, byl od národní banky a osvědčoval, že máme

na zaplacení účtu, býval Kýbl bezkonkurenčně nejhorší putykou ve městě. Od té doby citelně upadl.

Kvasily tu nejnížší vrstvy nové tržní ekonomiky. Romské šlapky, které pracovaly před nádražím, tu propíjely svých pár drobných, které dokázaly ukrýt před pasákem, a občas si při tom ze sáčku od mléka čichly korunového lepidla. Byly levné jako zdejší nápoj podávaný pod názvem pivo a stejně lákavě vypadaly i voněly. Za pár korun jste od nich mohli dostat všechno včetně syfilidy a filcek. Ad'o by mohl vyprávět, ale Ad'o už vyzkoušel všechno, missky, modelky, luxusní escortky z Budapešti a Prahy, i lolitky z Lolity, takže se trochu nudil a hledal nové podněty.

Zašivali se tu i nádražní kapsáři, kteří se řídili grafikonem. Když zrovna nebyli cestující, odklidili se do Kýblu a handrkovali se s taxikáři o ceně osobních dokladů, bankomatových karet, hodinek a jiných vedlejších úlovků, které měly nějakou hodnotu na volném trhu. Výjimečně se sem zatoulal i bezdomovec, kterému se podařilo vyžebrot na kyselé pivo a pašovanou ukrajinskou pálenku. V nonstopu za rohem mohl za ty samé prachy dostat asi tři litry čůča, ale musel by si ho vypít v sychravé zimě podzimního večera. Každý si jednou za čas dopřeje i trochu luxusu nad své poměry.

V Kýblu se nikdo na nic neptal, nikdo si nikoho nevšímal a policajti se radši tvářili, že takový podnik neexistuje. Nikdo není tak blbý, aby se dobrovolně nechal podříznout pro policejní plat.

Šel jsem rovnou k výčepu. Bába za pultem byla ta samá jako před deseti lety, zdálo se, že nezestárla ani o den. Už tehdy vypadala tak na sto let, ale prý tak vypadala, už když nalévala Rákócziho protihabsburským povstalcům. Legenda praví, že to oni jí takhle pokazili náladu, protože zdrhli bez zaplacení. Od té doby si to nelajsnul nikdo.

Objednal jsem si velký rum, bez piva, protože místní toalety byly častou kulisou mých nejhorších nočních můr. Když jsme

byli s Aděm a s Ďurim v kině na Vetřelci, okamžitě mě napadlo, že podobná bytost by se mohla spontánně vyvinout jako produkt evolučních procesů na hajzlech v Kýblu.

Otočil jsem se od výčepu, abych si našel volný stůl, a až tehdy jsem ho uviděl. Musel to být osud.

Jsem katolík, každou neděli jsem chodil s mámou do Dómu svaté Alžběty na mše, tam jsem byl na prvním přijímání i na biřmování, všem komunistům na očích, i když máma dělala na národním výboru. Bylo jí to jedno, věděla, že tam někdo musí udělat taky práci a kromě ní ji nikdo nezvládal. Náboženství jsem nasával s mateřským mlékem, provázelo mě celým dětstvím, takže v pubertě jsem z něj jako z mnoha jiných zlovyků vyrostl. Když jsem začal masturbovat, přestal jsem věřit v mámina Boha. Bilo se to mezi sebou, takže jsem si musel vybrat. Chvilí jsem nevěřil vůbec ničemu, ale od onoho večera si už nedovolím zpochybnit, že existuje Osud.

Od rozvrzaného stolu zastrčeného v tmavém koutě na mě mával Rudo.

„Servus,“ podal jsem mu ruku a přisedl si. „Co tu děláš?“ položil jsem idiotskou otázku, jako bych na něj narazil v privátním salonku luxusní restaurace Aďova hotelu.

„Vyhodili mě z kolejí,“ pokrčil rameny.

Zmateně jsem na něj pohlédl.

„Pro mediky,“ upřesnil, jako by tím vysvětloval svůj čerstvý studentský status.

Musel jsem se tvářit velmi hloupě, protože vzápětí si povzdechl jako rodič, který musí opakovaně vysvětlovat něco triviálního retardovanému potomkovi.

„Ubytoval jsem se u své nové lásky, ale dnes ráno naše soukromí narušila kontrola. Slečna asi bude mít problémy, protože jsem musel vrátného naučit slušným způsobům, když mě držel za rameno a byl nemístně vulgární. Svými invektivami se dotkl

cti dámy, takže jsem byl nucen poskytnout mu rychlou lekci etikety, s odhadovanou délkou léčení do tří týdnů. Ředitel kolejí dostal jen facku, a to pouze proto, že se pokoušel do našeho sporu fyzicky zasáhnout. Nabyl však vědomí dřív, než jsem si stihl natáhnout trenýrky, a bez dalších incidentů opustil místnost. Předpokládám, že se vydal telefonovat na tísňovou linku Veřejné bezpečnosti. Považoval jsem za moudřejší neprodleně opustit budovu.“

„Jsi venku dva týdny a už tě zase hledá policie?“

„Pardon, samozřejmě, že ne bezpečnost, ale policie. Ještě jsem si úplně nezvykl. Ale tedy k meritu věci – ne, nepředpokládám, že by mě příslušníci policejního sboru hledali. Policie s pravděpodobností blízko jistotě pátrá po nepochopeném a zneuznaném, osudem pronásledovaném básníkovi Kolomanovi Alvinczym, který při hrozném požáru tragicky přišel o rodinu i o střechu nad hlavou.“

„Ty ses před tou ženskou vydával za někoho jiného? A ještě za básníka?“

„Předpokládal jsem, že by se náš vztah mohl časem zkomplikovat. Všechny romantické vztahy se časem zkomplikují, rozumný muž si proto vždy nechá otevřenou i bezpečnou ústupovou cestu. Recitoval jsem jí Baudelaira, Květy zla, Jelínkův překlad. Medičky nebývají zcela nevzdělané, ale většinou nemají žádnou kulturu. Znají jen texty Hany Zagorové, v lepším případě i některé známější od Kryla. Klidně by ses před nimi mohl vydávat i za Shakespeara v Hviezdoslavově podání, nepřišly by na to.“

„Kde jsi vůbec vzal to jméno, Koloman Alvinczy?“ To už jsem se nahlas chechtal.

„S jistým Kolomanem Klempárem jsem byl poslední čtyři měsíce na cele. Rozhodně jsem však potřeboval elegantnější příjmení. Něco, z čeho by vanul dech lepších časů. Alvinczy se pro tento

účel celkem hodí, ale jinak to byla chyba. Na Alvinczyho ulici je vyšetřovna. Obávám se, že policejní orgány si to rychle uvědomí. Ale tady mě určitě hledat nebudou, dokonce ani kdyby s jistotou věděli, že tu jsem. Sem bych ani já nevstoupil, kdybych nemusel.“

„Takže nemáš kam jít?“

„K rodičům do Gelnice, ale co bych tam dělal? Nejsou tam ani studentky, ani pořádná práce.“

„Mám takovou chatku, na zahradě. Je to jen unimobuňka, žádný luxus, ale je tam gauč i plynový vaříč, v zahradě mám i vodovod s pitnou vodou. Můžeš tam zůstat, dokud si něco nenajdeš.“

„Děkuji, to by mi opravdu pomohlo, je to od tebe velkorysé. Chtěl jsem tu počkat, dokud nepůjdu do práce, ale za takovýchto příznivých okolností ji tedy odložím na zítra.“

Překvapilo mě, že si už dokázal najít práci. „Když musíš jít do práce, tak jdi, neblbni, nechápu, že se ti nějakou vůbec podařilo sehnat, nemůžeš si dovolit o ni přijít. Řekni, kde pracuješ, a až budeš končit, přijdu pro tebe nebo se někde sejdem.“

„To je v pořádku, otevřel jsem si živnost, jsem sám sobě pá-nem. Po posledních pěti letech ve výkonu trestu si chci trochu užít svobodu, nechci mít nad sebou vedoucího, který by vydával příkazy a zákazy. Vytvářelo by to zbytečné třecí plochy a napjaté situace.“

„Živnost?“

„Poctivé řemeslo, ve kterém jsem dobrý, ale nic zajímavého, nebudu tě tím nudit. Raději mi řekni, jak se daří tobě.“

Vím, že Nobelovu cenu za fyziku nikdy nezískám, jsem jen průměrný strojní inženýr, ale nejsem ani úplný idiot. Došlo mi, do jaké práce se Rudo chystá, nedělal jsem si o něm žádné iluze. Věděl jsem, čím se živí, ale neměl jsem pocit, že zrovna já jsem ten Bohem vyvolený, který ho má přivést k počestnému životu bez střechy nad hlavou. Znáám lidi s vysokými školami, šikovné lidi, co si už roky neumí sehnat práci, žijí u rodičů a v laciných

putykách propíjejí sociální dávky. Kdo by dnes dal práci starému muklovi?

Radši jsem Rudovi povyprávěl, jak se mám. Potřeboval jsem to někomu říct, aby mi to neurvalo hlavu. Když jsem mu říkal, jak mě dnes v Blavě zmrdí ojeli, plakal jsem bezmocnou zuřivostí jako malý fakan, kterému starší frackové vzali jeho vlastní fotbalový míč a vykopali ho z hřiště.

Rudo se jen trochu zamračil a upil kyselého piva bez pěny.

„Jsi na tom hůř než já,“ konstatoval. „Žádná práce a značný dluh na krku.“

„A doma roční dítě a těhotná žena,“ doplnil jsem.

„Blahopřeji,“ řekl mechanicky a znovu se napil. Chvilí mlčel a nepřítomně se díval do své sklenice. „Půjdeš dnes pracovat se mnou,“ řekl.

Zděšeně jsem se na něj díval a nezmohl jsem se na slovo.

„Ne, jako fakt...“

„Poslouchej mě dobře, blbečku,“ přerušil mě Rudo tónem, jaký jsem od něj ještě neslyšel. „Přestaň fňukat a pojď se postarat o svou rodinu. Neriskuješ nic. Když se ti to nebude líbit, příště se mnou nepůjdeš. Když to zkazíš, příště tě nevezmu. Já riskuju. Profesionálové pracují zásadně sami. Proto je nikdy nechytí. Vždycky je to tvůj parťák, kdo tě dostane do lochu, ne fízlové. Nebo slaboduchý osel, kterého chytí s tvým zbožím a začne vypovídat proti tobě, aby si sám snížil trest. Ale při práci tě nemůžou chytit nikdy, jen kdybys byl úplný oligofrenik.“

Chtěl jsem si dát ještě jeden rum na kuráž, ale Rudo to zakázal. Na práci se prý chodí s čistou hlavou. Poslal mě domů, převléct se a pro auto.

Karle jsem řekl, že jsem musel narychlo hasit nějaký malér s tou velkou dodávkou v centrále, ale už je to v pořádku, jen ještě musím skočit za Ďurim a doladit detaily. Robko měl rýmu a teplotu, takže měla jiné starosti. Oblékl jsem si černé džíny, svetr,